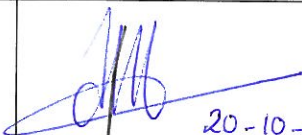

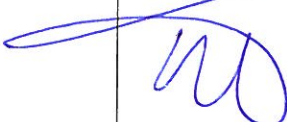

Projectplan Zeeweringen

Fase Realisatie
Geactualiseerd plan per
1 oktober 2008

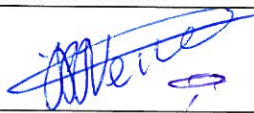
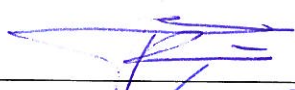

Vaststelling van dit document PZPB-P-08047		
	Naam	Paraaf en datum
Opsteller	J.A. McGovern-Sanderse Projectsecretaris	 20-10-2008
Autorisatie	Ing J. van der Horst MBA Projectmanager	 20-10-2008
Autorisatie	Ing. H. van der Togt Directeur Water en Scheepvaart	 5-11-2008

Projectplan Zeeweringen

Fase Realisatie

Geactualiseerd plan per 1 oktober 2008

Instemming
Ingestemd door het Projectbureau overleg Zeeweringen in het overleg van: 8 oktober 2008
Ingestemd door het Ambtelijk overleg Zeeweringen in het overleg van: <i>Schriftelijke Ronde 24/11/08</i>
Ingestemd door het Bestuurlijk overleg Zeeweringen in het overleg van: <i>18 december 2008</i>

Akkoord voor vrijgave		
	Naam	Paraaf en datum
Akkoord:	J. Vermare BBA Manager projectbeheersing	
Akkoord:	Ing. J. Perquin MSc Omgevingsmanager	
Akkoord:	Ing. S. Vereeke Technisch manager	
Akkoord:	Ing. S. Vermunt Contractmanager	

Inhoudsopgave

1	PROJECTIDENTIFICATIE 6
2	INLEIDING 7
2.1	Aanleiding project 8
2.2	Doel van het projectplan 8
2.3	Opbouw projectplan 9
3	PROJECTRESULTAAT 10
3.1	Projectopdracht 10
3.2	Projectafbakening 10
3.3	Projectversnelling 11
3.4	Markt tenzij..... 11
3.5	Relatie met andere projecten 12
4	FASERING 13
4.1	Realisatie - voorbereidingsfase 14
4.1.1	Documenten/vergunningen 14
4.1.2	Adviezen 16
4.1.3	Grondverwerving 16
4.1.4	Natuurcompensatie 17
4.1.5	Ontwerp 17
4.1.6	Contractvoorbereiding 18
4.1.7	Uitvoeringsbesluit 18
4.1.8	Inkoopbehoefte 18
4.2	Realisatie - uitvoeringsfase 19
4.2.1	Aanbesteding 19
4.2.2	Uitvoering 19
4.2.3	Calamiteiten 19
4.3	Overdracht aan beheerder 20
4.4	Beëindiging project (SNIP) 20
5	BEHEERSASPECTEN 21
5.1	Tijdsplanning 21
5.2	Geld 21
5.3	Kwaliteit 22
5.4	Organisatie en overlegstructuren 22
5.4.1	Organogram 25
5.4.2	Capaciteitsbehoefte 26
5.5	Informatie 26
5.6	Communicatie 26
5.7	Risicomanagement 27
5.8	Kennismanagement 28
6	BIJLAGEN 29
6.1	Lijst met afkortingen 29
6.2	Afwijkingen RWS Uniforme Primaire Processen (UPP) 30
6.2.1	Projectfase Verkenning 30

6.2.2	Projectfase Planstudie	30
6.2.3	Projectfase Realisatie	31
6.2.4	Projectfase Beheer	31

1 PROJECTIDENTIFICATIE

Identificatie	Omschrijving
SAP projectnummer	P.000182/184
Projectnaam	Herstel steenbekledingen Westerschelde en Oosterschelde
Projectomschrijving	Het, waar nodig, (doen) verbeteren van de gezette steenbekledingen op het buitentalud van de zeeweringen in Zeeland.
Projectfase	Realisatie
Opdrachtgever	Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat
Opdrachtnemende dienst	RWS Zeeland, directie WS
Uitvoerende organisaties	RWS Zeeland, waterschappen Zeeuwse Eilanden en Zeeuws-Vlaanderen en provincie Zeeland
Projectteam	Projectbureau Zeeweringen

2 INLEIDING

In 1996 bleek uit inventarisatie dat een groot deel van de steenbekleding op de Zeeuwse zeedijken niet voldeed aan de geldende veiligheidseisen. Deze dijken zijn voor 90% in het beheer van de twee waterschappen in Zeeland. Er is destijds voor een samenwerkings- en een bestuursovereenkomst tussen Rijkswaterstaat, waterschap Zeeuws-Vlaanderen en waterschap Zeeuwse Eilanden gekozen. De provincie is tevens in het bestuurlijk overleg vertegenwoordigd.

Het SNIP-project Herstel Steenbekledingen Westerschelde en Oosterschelde wordt door RWS-DZL gecoördineerd. Hiervoor is projectbureau Zeeweringen opgericht waarin Rijkswaterstaat met beide waterschappen samenwerken.

Het projectplan Zeeweringen is gericht op de realisatiefase. Het beschrijft het doel van het project, de projectfasen en de werkwijze, die is gerelateerd aan de Uniforme Primaire Processen (UPP) van Rijkswaterstaat. Afwijkende processen

worden toegelicht in bijlage 6.2. Voor de beheersaspecten is zeer veel aandacht conform het Beheersplan Grote Projecten Rijkswaterstaat. De Staatssecretaris van Verkeer & Waterstaat heeft in 2005 de Tweede Kamer beloofd dat de werkzaamheden in 2015 definitief worden opgeleverd. Dit betekent dat vanaf 2005 een versnelling is doorgevoerd om in 2015 gereed te zijn. Hier is sprake van een politiek risico. Naast een duidelijke planning is er veel aandacht voor risicomanagement en omgevingsmanagement.

In de realisatiefase wordt nauw samengewerkt met de markt, zowel in de voorbereiding als in de uitvoering. Met Markt en Inkoop van SDG is eind 2006 een onderzoek gestart naar meer samenwerking met de markt. Er is veelvuldig overleg met SDG en DGW over zaken als planning, projectvoortgang, marktbenadering, kasritme en projectrisico's.

Hoewel de opzet van dit document geschiedt conform de richtlijnen van Rijkswaterstaat behoeft dit instemming van de overige bestuurlijke partners binnen het project Zeeweringen.

2.1 Aanleiding project

Een groot deel van de Nederlandse zeedijken wordt aan de zeezijde gekarakteriseerd door een glooiing met een toplaag van zetsteen. Op grond van inzichten verkregen uit diverse studies werd verwacht dat een groot aantal vierkante meters zetsteenbekledingen bij toetsing als onvoldoende zou worden beoordeeld. Naar aanleiding van deze verwachting is door de Technische Adviescommissie voor de Waterkeringen (TAW), tegenwoordig het Expertise Netwerk Waterkeringen (ENW) genoemd, in samenspraak met deskundigen besloten tot een inventarisatie van de taludbekleding van gezette steen in Zeeland. De inventarisatie heeft plaatsgevonden in 1996. Geconcludeerd werd dat het probleem inderdaad omvangrijk was. Wel werd de verwachting geuit dat het probleem binnen reële technische mogelijkheden oplosbaar was.

Gezien de urgentie van het probleem heeft de minister in 1996 opdracht gegeven direct te starten met het versterken van de dijken. Gezien de omvang van het project, de toenmalige onduidelijkheid over de financiering en het feit dat ongeveer 90% van de Zeeuwse zeedijken in beheer is bij de waterschappen Zeeuwsch-Vlaanderen en Zeeuwse Eilanden is besloten een samenwerkingsverband op te zetten tussen betrokken waterschappen en Rijkswaterstaat. Hiertoe is een bestuurovereenkomst en samenwerkingsovereenkomst opgesteld.

In 1998 is een projectplan Zeeweringen opgesteld en ondertekend door het hoofd van de Hoofdafdeling Waterhuishouding en Waterkeringen (AX), gedateerd 21-01-1998 (PZPB-P-97200).

In het kader van de wettelijke toetsing (Wet op de Waterkering) is in 2001 door de beheerders een volledige inventarisatie van de steenbekledingen gemaakt en zijn deze gedetailleerd getoetst. Gebaseerd op die gegevens is de projectomvang van 1997 aangescherpt tot de scope 2001 betreffende de Westerschelde. Voor Rijkswaterstaat is de opdracht voor de verbeteringswerken per jaar vastgelegd in het contract van Directie Zeeland met de DG van de Rijkswaterstaat met als ingangsdatum 17 februari 1997.

In 2003 heeft de (wnd.) Directeur-Generaal Water opdracht aan de DG van RWS verleend om o.a. niet alleen de gezette steenbekledingen langs de Westerschelde, maar ook langs de Oosterschelde te verbeteren. Dit was de aanleiding voor DG-RWS om met terugwerkende kracht het Projectbesluit, Voorbereidingsbesluit en Uitvoeringsbesluit project Zeeweringen Zeeland (deel Westerschelde) te nemen (12-12-2003).

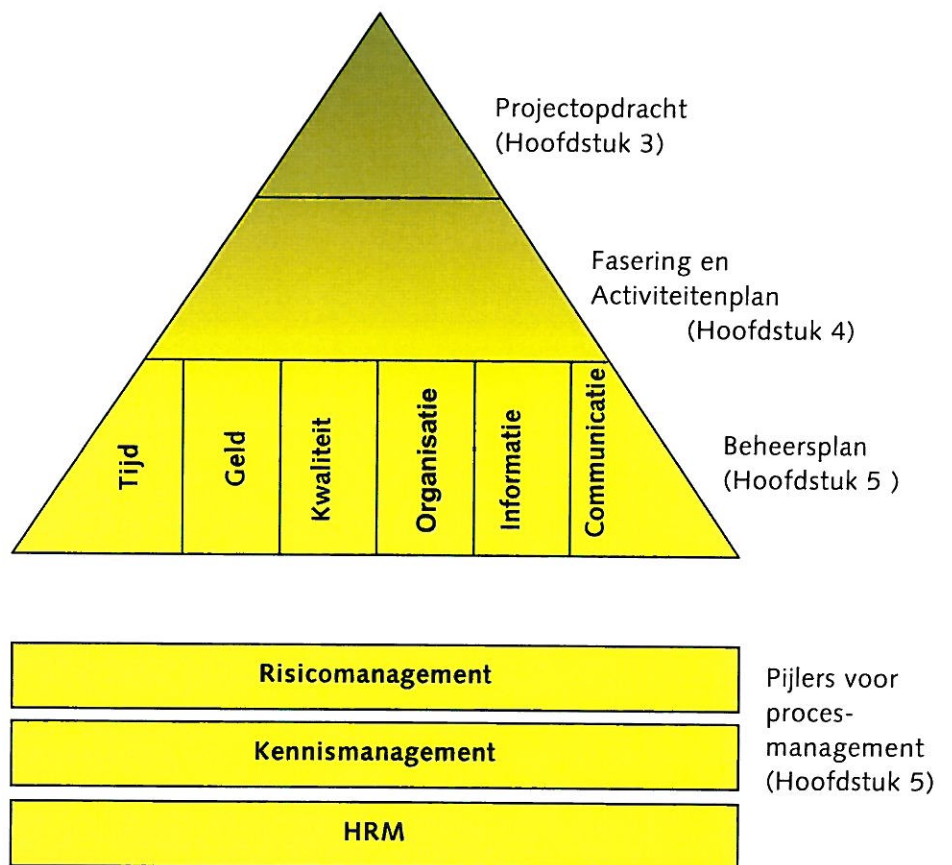
2.2 Doel van het projectplan

Doel van dit projectplan is het project beheersbaar te maken en houden tijdens de realisatiefase.

2.3 Opbouw projectplan

Dit projectplan is opgebouwd volgens de hoofdstructuur die bij projectplannen gebruikt wordt. Vanuit de projectopdracht (Hoofdstuk 3) worden activiteiten benoemd en gefaseerd (Hoofdstuk 4). De beheerselementen worden vervolgens uitgewerkt (Hoofdstuk 5). Tenslotte worden de Pijlers voor Procesmanagement uitgewerkt (Hoofdstuk 5).

Naast risico- en kennismanagement wordt HRM ook tot de pijlers gerekend maar hiervoor ligt het primaat bij de lijn. Met het oog hierop wordt dit onderwerp niet meegenomen in dit projectplan.

3 PROJECTRESULTAAT

3.1 Projectopdracht

De opdracht voor het project Zeeweringen is als volgt geformuleerd:

Het, waar nodig, (laten) verbeteren van de gezette steenbekledingen op het buitentalud van de zeeweringen in Zeeland.

Alle onderdelen van het buitentalud van de beschouwde dijkvakken worden door het project aan nader onderzoek onderworpen. De onderdelen van het buitentalud die hierbij 'onvoldoende' scoren worden vervolgens verbeterd.

Het project moet leiden tot een verbetering van de dijkvakken langs de Westerschelde en Oosterschelde, zodanig dat bij een toetsing aan de randvoorwaarden (geldend over 50 jaar op grond van de Wet op de Waterkering) van de steenbekledingen van deze dijkvakken daaraan de beoordeling 'goed' wordt verbonden en deze steenbekleding voldoet aan de norm een superstorm, die eens in de 4000 jaar kan voorkomen, te kunnen weerstaan.

3.2 Projectafbakening

De omvang van de verbeteringswerken is gebaseerd op de resultaten van de (gedetailleerde) inventarisatie en toetsing door de beheerders langs de Westerschelde en Oosterschelde (2003, zie DGW/VW 2003/1446 26 juni 2003). Het totaal te verbeteren aantal kilometers steenbekleding in de Westerschelde bedraagt ca. 148 km en voor de Oosterschelde ca. 173 km. De steenbekleding langs de Oosterscheldekering aan de Noordzeezijde en de Oosterscheldezijde zijn hier nog niet in opgenomen.

Door de 'vliegende' start van het project is het lastig exact aan te geven wat precies het startpunt van het project Zeeweringen is geweest. De inventarisatiestudie door de TAW en de voorbereidende werkzaamheden voor de bestekken 1997 waren reeds op de rails gezet voordat sprake was van een projectorganisatie.

De einddatum van het project is door de Staatssecretaris vastgesteld op 2015. In 2005 is dit door de Staatssecretaris beloofd aan de Tweede Kamer, waardoor een politiek risico is ontstaan.

De volgende aspecten behoren **niet** tot de scope van project Zeeweringen:

- Verbetering van met steen beklede vakken buiten Zeeland;
- Vaststelling van de Landelijke Inventarisatie (WD);
- Opstellen van hydraulische randvoorwaarden (WD);
- Werkzaamheden op en nabij de zeewering waarvoor de beheerderders verantwoordelijk zijn;
- De implementatie van nieuwe hydraulische randvoorwaarden en/of nieuwe rekenregels welke leiden tot kosten en/of tijdconsequenties;
- Vaststelling vigerende rekenregels;
- Aanpassing van de kruinhoogten;
- Eventuele natuurcompensatie groter dan de reeds geraamde M€ 6 voor het Nationaal Park Oosterschelde;
- Dijkvakken die overgaan naar andere integrale projecten, zoals Zwakke Schakels.

3.3 Projectversnelling

De staatsecretaris heeft in 2005 in de Tweede Kamer toegezegd in 2015 het totale project op te kunnen leveren. De oorspronkelijke planning ging uit van 2019. De projectversnelling heeft geleid tot de aanpassing van de integrale planning. Alle leden van het Bestuurlijk Overleg Zeeweringen (de beide waterschappen, provincie Zeeland en Rijkswaterstaat) hebben de bijbehorende integrale planning geaccordeerd. De projectversnelling brengt de nodige risico's met zich mee. Deze risico's zijn geïnventariseerd en er zijn beheersmaatregelen getroffen.

3.4 Markt tenzij.....

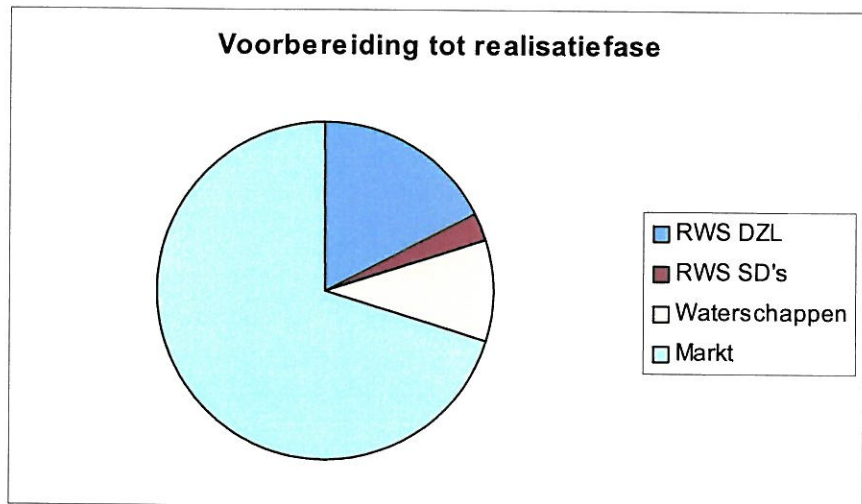
Rijkswaterstaat heeft als beleid dat, waar mogelijk, gebruik gemaakt moet worden van de markt (het Ondernemingsplan). Om ervaring op te doen met vergaande uitbesteding aan de markt, de zogenaamde innovatieve contractvormen, heeft het Bestuurlijk Overleg Zeeweringen besloten een aantal pilots uit te voeren.

In 2004 is een engineering en constructcontract aanbesteed.

In 2005 is het ontwerp van een dijkvak aanbesteed middels een designcontract.

In 2007 en 2008 zijn 2 dijkvakken aanbesteed middels design- en constructcontracten.

De pilots worden eind 2009 geëvalueerd en de opgedane ervaringen worden toegepast in latere werken.

Medio 2008 nam de markt voor 70% deel aan de voorbereidingsfase van de realisatie naast 18% Rijkswaterstaat Zeeland, 3% Rijkswaterstaat Specialistische Diensten en 9% Waterschappen.

3.5 Relatie met andere projecten

Raakvlakken met andere projecten betreffen:

- De implementatie van de 3^e Kustnota;
- De Landelijke Inventarisatie Steenzettingen (WD) naar de veiligheid van de primaire waterkeringen in Nederland, waardoor dijkvakken aan het project kunnen worden toegevoegd;
- Natuurcompensatie i.v.m. de verdieping van de Westerschelde, waarbij projecten tijdens de uitvoering gekoppeld kunnen worden (alternatievenonderzoek ontpoldering);
- De aanleg van de Westerschelde Container Terminal, waardoor het aantal dijkvakken mogelijk afneemt;
- De herinrichting van voormalige veerhavens waardoor vertraging kan ontstaan door nog te ontwikkelen bestemmingen;
- Project Landelijke Toetsing Waterkeringen;
- Project ComCoast;
- Project Zwakke Schakels;
- Project handelshaven en jachthaven Breskens;
- Kruinhoogte problematiek;
- Onderzoek sluitingsregime Oosterschelde.

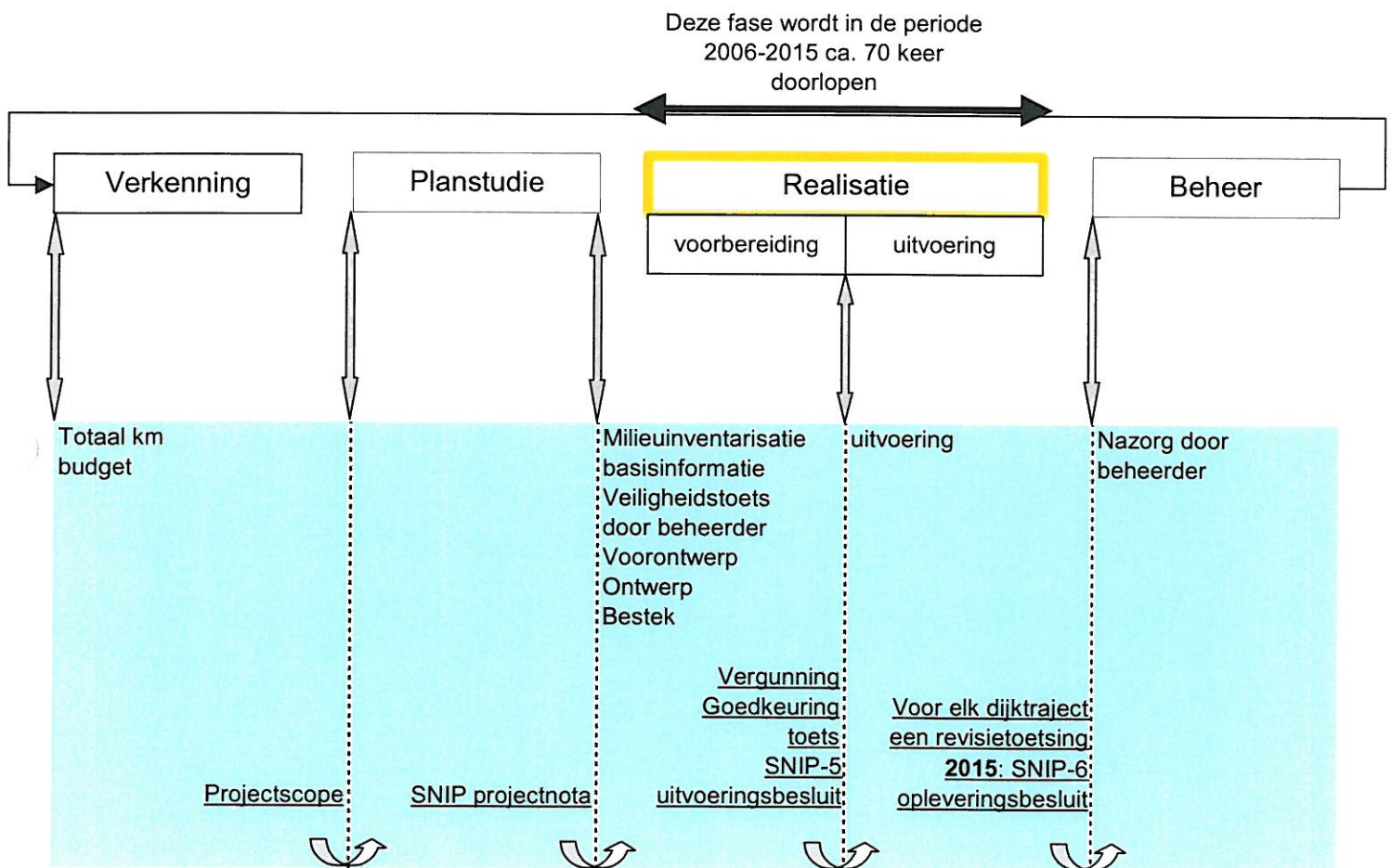
4 FASERING

Gedurende het project zijn verschillende fasen te onderscheiden, te weten:

- verkenningsfase
- planstudiefase
- realisatiefase
- beheerfase

De verschillende fasen worden afgesloten met verschillende documenten.

In onderstaand schema staan de verschillende fasen met bijbehorende beslisdocumenten aangegeven:

De processen bij project Zeeweringen wijken op een aantal punten af van de Uniforme Primaire Processen (UPP) zoals die voor Rijksprojecten gelden. De verkennende fase, die geleid heeft tot een projectscope, is bij aanvang van het project eenmalig voor het gehele project doorlopen. Evenals de planstudiefase, die werd afgesloten met een SNIP-projectnota. De realisatiefase wordt echter voor elk afzonderlijk dijkvak doorlopen. Dit betekent dat deze fase in de periode van 2006 tot 2015 ongeveer 70 keer doorlopen wordt. De beheerfase maakt geen onderdeel uit van de projectscope omdat het beheer van de dijken bij één van de deelnemende partijen valt en niet onder het projectbureau. Het beheer van ongeveer 90% van het aantal kilometers dijk dat versterkt moet worden valt onder één van de twee Zeeuwse waterschappen.

Gezien bovenstaande wordt in dit projectplan enkel ingegaan op de realisatiefase. Daarbij wordt een onderverdeling gemaakt in de voorbereiding van de realisatie en de uitvoering ervan.

Voor het gehele project zijn de volgende documenten gemaakt:

- inkoopplan
- PRI-raming
- PPI-planning
- risicoinventarisatie (RISMAN)

4.1 Realisatie - voorbereidingsfase

4.1.1 Documenten/vergunningen

Tijdens de voorbereidingsfase worden per dijkvak de volgende documenten opgesteld

- veiligheidstoets/vrijgave-document
- voorontwerpnota;
- ontwerpnota
- planbeschrijving;
- bestek;
- tijdsplanning
- risicoinventarisatie
- contractbeheersingsplan
- PRI-raming

Tevens worden de benodigde milieuvergunningen, ontheffingen en goedkeuringen (aan)gevraagd. Deze documenten worden gezien als beslisdocumenten om over te kunnen gaan naar de uitvoering.

Nadat de planbeschrijving ter visie is gelegd, dienen verschillende milieuvergunningen te worden aangevraagd door de beheerder. De voorbereiding van deze aanvragen wordt uitgevoerd door het projectbureau.

Enkele wetten waarvoor mogelijk vergunning/ goedkeuring vereist is

- Wet op de waterkeringen
 - Op grond hiervan moet het project voldoen aan de 1:4000-norm.
- Wet beheer Rijkswaterstaatswerken
 - Om een werk in het beheersgebied van Rijkswaterstaat te mogen onderhouden/ aanleggen moet er vergunning bij Rijkswaterstaat Zeeland worden aangevraagd. Het projectbureau is van mening dat onderhoud van dijken hier niet onder valt.
- Natuurbeschermingswet 1998
 - Omdat de Wester- en Oosterschelde beiden Nb-wetgebied zijn, moet voor de uitvoering van werken een vergunning worden aangevraagd bij de provincie. In de aanvraag wordt o.a. aangegeven welke de effecten van werkzaamheden in het gebied zullen zijn en welke mitigerende maatregelen het projectbureau wil treffen om overlast voor de natuur zoveel mogelijk te voorkomen.
- Flora- en faunawet
 - Indien sprake van verstoring en/ of vernietiging van soorten die in deze wet genoemd, moet een ontheffing worden aangevraagd bij het ministerie van Landbouw, Natuur en Visserij. In veel gevallen zijn de mitigerende maatregelen voldoende en hoeft er geen ontheffing te worden aangevraagd.
- Wet verontreiniging oppervlaktewateren
 - Wanneer ten gevolge van werkzaamheden verontreiniging in het oppervlaktewater terecht kan komen, dient ingevolge deze wet een vergunning worden aangevraagd bij Rijkswaterstaat Zeeland.
- Wet bodembescherming
 - Het projectbureau heeft hiermee te maken wanneer werkzaamheden worden uitgevoerd op een locatie met bodemverontreiniging. Ook het Besluit Bodem Kwaliteit (BBK) valt onder deze wet.
- MER-procedure
 - De afzonderlijke werken in het kader van project Zeeweringen zijn MER-beoordelingsplichtig (per dijktraject moet een MER-beoordeling worden gemaakt) Het bevoegd gezag heeft tot op heden altijd geoordeeld dat het project Zeeweringen niet MER-plichtig is.

De afspraak is dat het waterschap als beheerder de vergunningen formeel aanvraagt. Projectbureau Zeeweringen verricht wel voorwerk. Wanneer het beheer bij RWS ligt, vraagt RWS de vergunning aan.

Tijdens uitvoering zijn er mogelijk nog meer vergunningen noodzakelijk:

- Plaatsen bouwkeet e.d. (bouwvergunning)
- Opslag materiaal (grond tot 10.000 m³ bij gemeente, daarboven bij provincie)

Deze vergunningen/ontheffingen worden aangevraagd door de aannemer.

4.1.2 Adviezen

In de voorbereidende fase van de realisatie worden gegevens verzameld.

Op technisch gebied betreffen dit

- toetsingen van de beheerder
- geavanceerde toetsing PbZ
- hydraulische randvoorwaarden
- gegevens uit kleiboringen
- gegevens uit veldbezoek.

Voor wat betreft omgeving gaat het om

- gegevens aangaande aanwezige flora en fauna. In het rapport 'integrale beoordeling van effecten van dijkverbetering op de natuurwaarden van de Oosterschelde' (IBOS) is een inventarisatie gemaakt van de Oosterschelde
- landschappelijke en cultuurhistorische gegevens
- archeologische gegevens.

Het technisch uitgangspunt dat op basis van de verzamelde gegevens tot stand komt wordt beschreven in een vrijgave document.

Dit document leidt tot de vrijgave van een dijkvak door de technisch manager, waarna de uitvoering voor desbetreffend vak kan worden opgestart.

4.1.3 Grondverwerving

Grondverwerving valt onder de verantwoordelijkheid van de beheerder. Door intensief overleg met de eigenaar of pachter wordt in veel gevallen medewerking verleend en krijgt de beheerder toestemming de dijkversterkingswerkzaamheden uit te voeren. Hierdoor is grondverwerving in veel gevallen niet noodzakelijk.

Per 10 januari 2007 heeft Waterschap Zeeuwse Eilanden een nieuwe Keur vastgesteld. Hierin is een clause opgenomen die bepaalt dat grondeigenaren en -gebruikers verplicht zijn mensen en materieel toe te laten ten behoeve van dijkversterkingswerkzaamheden.

4.1.4 Natuurcompensatie

Als gevolg van een cumulatie van negatieve effecten op de natuurwaarden kan op enig moment de verplichting ontstaan tot natuurcompensatie (bij het bereiken van een significant effect als gevolg van de werken). Per dijktraject wordt deze beoordeling steeds opnieuw gemaakt.

Om de opleveringsdatum van 2015 niet in gevaar te laten komen, anticipeert het projectbureau hierop door een 'herstelopgave' te realiseren. Hierbij wil men door het nu aanleggen van nieuwe natuur voorkomen dat later een significant effect optreedt (het zogenaamde 'mitigation banking').

De studie naar de herstelopgave start eind 2008. Tijdens de voorbereidingsfase wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de flora en fauna door mitigerende maatregelen op te nemen in het ontwerp, de planbeschrijving en het bestek.

4.1.5 Ontwerp

Het ontwerp wordt in de voorbereidingsfase gemaakt. Bij het ontwerp zijn de hydraulische randvoorwaarden - verwoord in een detailadvies dat is opgenomen in het vrijgave document- van toepassing. Daarnaast spelen het detailadvies ecologie en het detailadvies landschap, cultuurhistorie en archeologie een rol.

Om te komen tot een ontwerp wordt eerst een voorontwerp van een dijkvak gemaakt. In het voorontwerp worden verschillende varianten tegen elkaar gezet, besproken en afgewogen in overleg met de betrokken partijen: ontwerper, ecologen, beheerder (waterschap), technisch manager en de disciplineleiders van ontwerp en uitvoering. Dit voorontwerp wordt in een rapport vastgelegd en voorgelegd aan de leden van het projectbureau overleg. Na goedkeuring wordt het gekozen voorontwerp verder uitgewerkt tot een definitief ontwerp in de ontwerpnota. De ontwerpnota dient te voldoen aan het programma van eisen dat voortkomt uit de hydraulische randvoorwaarden, de adviezen uit de milieu-inventarisatie en de mitigerende maatregelen. Er vindt een interne toetsing op dit programma van eisen plaats door het projectbureau en externe toetsing door de toetsgroep. Wordt de ontwerpnota goedgekeurd, dan wordt dit gemeld aan de leden van het projectbureau overleg. Na goedkeuring wordt het document voorgelegd aan het ambtelijk overleg waarna het, indien goedgekeurd, de basis vormt voor de planbeschrijving en het contract

4.1.6 Contractvoorbereiding

Het contract wordt opgesteld volgens het modelcontract van Rijkswaterstaat dat door ECO wordt toegeleverd. Alle standaardcontracten zijn constructcontracten. Het contract wordt beoordeeld door BIO. Per dijkvak wordt er een uitvoeringsgerichte tijdsplanning gemaakt waarbij gebruik gemaakt wordt van MS-project. Tevens wordt een risicoinventarisatie (volgens de RISMANmethodiek) per dijkvak gemaakt waarin de uitvoeringsrisico's geïnventariseerd worden en passende beheersmaatregelen worden beschreven. Deze beheersmaatregelen worden opgenomen in het contractbeheersingsplan of het contract. De beheersing van de risico's is gebaseerd op de systeemgerichte contractbeheersing. Het contractbeheersingsplan wordt opgesteld conform het model van ECO.

Tot slot wordt op grond van het contract een PRI-raming opgesteld door kostprijsdeskundigen (afdeling WVI van DZL).

4.1.7 Uitvoeringsbesluit

Het uitvoeringsbesluit, de planbeschrijving, dient op grond van de Wet op de Waterkeringen te worden opgesteld. De planbeschrijving wordt voorbereid door het projectbureau.

Nadat de planbeschrijving is besproken in het ambtelijk overleg, stelt - indien het dijkvak in beheer is van het waterschap - het dagelijks bestuur van het waterschap het ontwerpbesluit vast. Het ontwerpbesluit wordt ter visie gelegd bij desbetreffende gemeenten, provincie en de beheerder. Het definitieve uitvoeringsbesluit wordt door de algemene vergadering van het waterschap vastgesteld. Wanneer Rijkswaterstaat beheerder is, wordt het uitvoeringsbesluit door de HID genomen.

Tot slot wordt het uitvoeringsbesluit ter goedkeuring voorgelegd aan Gedeputeerde Staten. Ondertussen worden de benodigde vergunningen aangevraagd.

Nadat de goedkeuring van de provincie ter visie heeft gelegen en de benodigde vergunningen zijn verleend, kan gestart worden met de uitvoering.

4.1.8 Inkoopbehoefte

De benodigde gegevens worden op de volgende manier verzameld:

- Projectbureau Zeeweringen laat inventarisatie van fauna verrichten door gespecialiseerde bureaus;
- De Meet- en adviesdienst van RWS ZL levert gegevens over vegetaties van dijken en wierbegroeiing;

-
- De Waterdienst levert vogeltellingen uit het reguliere monitoringprogramma en aanvullende gegevens over bijvoorbeeld hoogwatervluchtplaatsen.
 - De Waterdienst verzamelt en is verantwoordelijk voor de hydraulische randvoorwaarden;
 - Het projectbureau en de beheerder verzamelen landschap- en cultuurhistorische gegevens;
 - Archeologisch gegevens worden door het projectbureau verzameld aan de hand van twee archeologische kaarten, te weten Archeologische Monumentenkaart Zeeland en de Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden, van de provincie Zeeland;
 - De beheerder verzamelt technische (toets)gegevens.

Bij de volgende partijen worden adviezen ingewonnen:

- Ecologen adviseren over ecologische randvoorwaarden;
- De afdeling WVV van Rijkswaterstaat Zeeland geeft advies voor wat betreft landschappelijke aspecten;
- Het controletoeets/-vrijgave document wordt opgesteld door het projectbureau.

In het jaar voorafgaand aan de uitvoering van dijktrajecten wordt een jaarbegroting opgesteld. Staf DG van Rijkswaterstaat keurt deze goed. Dit resulteert in een uitvoeringsbesluit SNIP5.

4.2 Realisatie - uitvoeringsfase

4.2.1 Aanbesteding

De aanbesteding en de gunning geschieden volgens het ARW 2005. Afhankelijk van de PRI-raming wordt een contract wel of niet op Europees niveau aanbesteed, een en ander conform de regeling.

4.2.2 Uitvoering

Tijdens de uitvoering is de UAV 1989 van toepassing. Bij de uitvoering van de design- en constructcontracten is de UAV-GC 2005 van toepassing.

De uitvoeringsfase wordt geheel uitbesteed aan marktpartijen.

De werkzaamheden worden uitgevoerd door aannemers. Toezicht op het werk is voor rekening van RWS en de waterschappen. Dit vindt plaats via Systeemgerichte Contractbeheersing (SCB).

4.2.3 Calamiteiten

De aannemer dient voor aanvang van de werkzaamheden een procedure op te stellen die tijdens een calamiteit gevolgd dient te worden. Indien de calamiteit de bevoegdheid van de aannemer overstijgt treedt het calamiteitenplan van Rijkswaterstaat in werking.

Indien de calamiteit betrekking heeft op de waterkerende werking van de dijk treedt het calamiteitenplan van de beheerder, in veel gevallen het waterschap, in werking.

4.3 Overdracht aan beheerder

De oplevering en overdracht geschieden per dijkvak. Hierbij kunnen twee stappen worden onderscheiden:

- De oplevering van het werk van de aannemer aan het projectbureau;
- De acceptatie van de reconstructie van het dijkvak door de beheerder.

Acceptatie van het dijkvak aan de beheerder vindt plaats na de revisietoetsing (As Build). Indien de revisietoetsing negatief uitvalt moeten de fouten hersteld worden, waarbij de bovenstaande fasen in acht genomen worden.

4.4 Beëindiging project (SNIP)

Het project wordt beëindigd zodra alle in de managementplanning genoemde dijkvakken zijn versterkt en zijn overgedragen aan de beheerders.

De afsluiting van het totale project Zeeweringen wordt vastgelegd in een opleveringsbesluit SNIP6.

5 BEHEERSASPECTEN

5.1 Tijdsplanning

Binnen het Project Zeeweringen worden twee tijdsplanningen onderscheiden:

- Managementplanning
 - De managementplanning is de tijdsplanning voor het gehele project Zeeweringen welke loopt tot en met 2015. Deze planning is samengesteld op basis van interactie tussen de deelprojecten en de eisen van de opdrachtgever op dit gebied.
- Deelprojectenplanningen
 - De deelprojectenplanningen zijn de planningen van de afzonderlijke dijkvakken. Deze planningen passen binnen de managementplanning.

De projectmanager is verantwoordelijk voor het opstellen, bewaken en eventueel aanpassen van de managementplanning na goedkeuring door het Bestuurlijk Overleg Zeeweringen. Hij wordt hierin bijgestaan door de manager projectbeheersing van het projectbureau Zeeweringen. De voortgang in de planning wordt maandelijks (in het Projectbureau overleg) gevolgd.

In 2006 is door Twijnstra en Gudde een PPI uitgevoerd. Omdat het project Zeeweringen niet in een daarvoor benodigde netwerkplanning te bevatten bleek, mogen de conclusies niet als bindend worden gezien.

Bij de T-rapportage dient de beheersing van de planning te worden benoemd. In de situatie van project Zeeweringen betekent dit dat van ca. 70 individuele deelprojecten de status moet worden genoemd. Na overleg met SDG gebeurt dit niet daar dit geen totaal overzicht geeft op dit niveau. In overleg met DGW en SDG wordt gezocht naar een oplossing. Momenteel wordt frequent met SDG/DGW overleg gevoerd omtrent de beheersing van planning.

5.2 Geld

Het totale budget voor het project Zeeweringen bedraagt M€ 924.

In overleg met SDG/DGW wordt gewerkt volgens het kasritme. Budgettering vindt plaats via het managementcontract.

In 2004 is voor het laatst een PRI-raming voor het project uitgevoerd.

Driemaal per jaar wordt een integrale voortgangsrapportage opgesteld. In deze T(ri)mester)-rapportages wordt formeel de voortgang van het project gemeld aan de opdrachtgever van het project. De projectmanager is verantwoordelijk voor het opstellen van deze rapportages. Hij wordt hierbij ondersteund door de manager projectbeheersing.

Per dijkvak is er een bestek, een financiële raming (PRI) en een contractbeheersingsplan. Betaling vindt plaats conform het bestek. Hiervoor dient eerst prestatie te worden verklaard door de contractmanager na goedkeuring door de directie UAV.

5.3 Kwaliteit

De beheerder voert een veiligheidstoets van een dijkvak uit die wordt gecontroleerd door het projectbureau. Hierna kan gestart worden met de voorbereiding van de realisatie van het dijkvak.

Voor het ontwerp wordt uitgegaan van de ontwerp handleiding Zeeweringen waarin onder andere rekenregels zijn opgenomen. Hierop vindt een collegiale toets plaats alsook een interne toetsing door het projectbureau. Daarna wordt in het Projectbureau Overleg de ontwerpnota vastgesteld. Een externe toetsgroep toetst het merendeel van de ontwerpnota's. Het Ambtelijk Overleg neemt naar aanleiding van de opmerkingen van de externe toetsing een besluit. Hierbij is de ontwerpnota vastgesteld waarna de planbeschrijving en het contract kunnen worden geschreven. Het contract wordt opgesteld conform de RWS Zeeland methodiek.

Voor de realisatie dient de aannemer een kwaliteitsplan op te stellen waarin wordt vermeld hoe de aannemer de kwaliteit aan kan tonen. Dit wordt geaccordeerd door de directie UAV. Tijdens realisatie vindt toetsing plaats conform systeemgerichte contract beheersing. Tijdens de realisatie wordt frequent toezicht gehouden door toezichthouders van het waterschap. Bij de oplevering van de aannemer vindt controle conform het kwaliteitsplan plaats.

Aan het eind van het dijkversterkingsproject vindt een revisie toetsing plaats door het projectbureau volgens de vigerende leidraden en voorschriften. Het doel van deze revisietoetsing is om te beoordelen of de versterkte dijk voldoet aan de voorgeschreven veiligheidsnormen en ontwerp. Hierna kan de formele overdracht van het projectbureau naar beheerder plaatsvinden.

5.4 Organisatie en overlegstructuren

Projectbureau Zeeweringen is een samenwerkingsverband tussen Rijkswaterstaat, waterschap Zeeuws-Vlaanderen en waterschap Zeeuwse Eilanden. Ten behoeve van dit samenwerkingsverband is er

een bestuursovereenkomst en een samenwerkingsovereenkomst tussen de waterschappen en Rijkswaterstaat afgesloten.

De volgende structurele overleggen zijn te onderscheiden:

Binnen het projectbureau:

- Het projectbureau houdt elke maand stafoverleg. De projectmanager is voorzitter van dit overleg.
- Maandelijks vindt ontwerpersoverleg plaats, tweewekelijks wordt de stand van zaken doorgenomen. De voorzitter is de disciplineleider ontwerp.
- Wekelijks vindt ecologenoverleg plaats. Voorzitter is de omgevingsmanager.
- De projectmanager houdt naast de voorgeschreven RKW-gesprekken, regelmatig bilateraalgesprekken met alle stafleden. De frequentie wordt naar behoefte bepaald.

Binnen het samenwerkingsverband:

- Maandelijks vindt het Projectbureau Overleg Zeeweringen plaats. Deelnemers aan dit overleg zijn de projectrolhouders, de projectsecretaris, de disciplineleider ontwerp, de verantwoordelijke voor kwaliteit en onderzoek en een afvaardiging van de waterschappen. Voorzitter is de projectmanager.
- Maandelijks vindt het Ambtelijk Overleg Zeeweringen plaats. Deelnemers aan dit overleg zijn de projectrolhouders, een afvaardiging van de waterschappen, de Waterdienst en de bouwdienst. Voorzitter is de directeur Water en Scheepvaart. Deze heeft dit inmiddels gedelegeerd naar de Watermanager.
- Elk kwartaal wordt het Bestuurlijk Overleg Zeeweringen gehouden. Deelnemers zijn de projectmanager, de HID van RWS Zeeland, de dijkgraven en de gedeputeerde van de provincie. Voorzitter van dit overleg is de HID van RWS Zeeland. Deze heeft deze taak gedelegeerd aan de directeur.
- Maandelijks vindt er een communicatieoverleg plaats. Deelnemers zijn de projectsecretaris, communicatieadviseurs van de waterschappen en RWS Zeeland.

Met de omgeving:

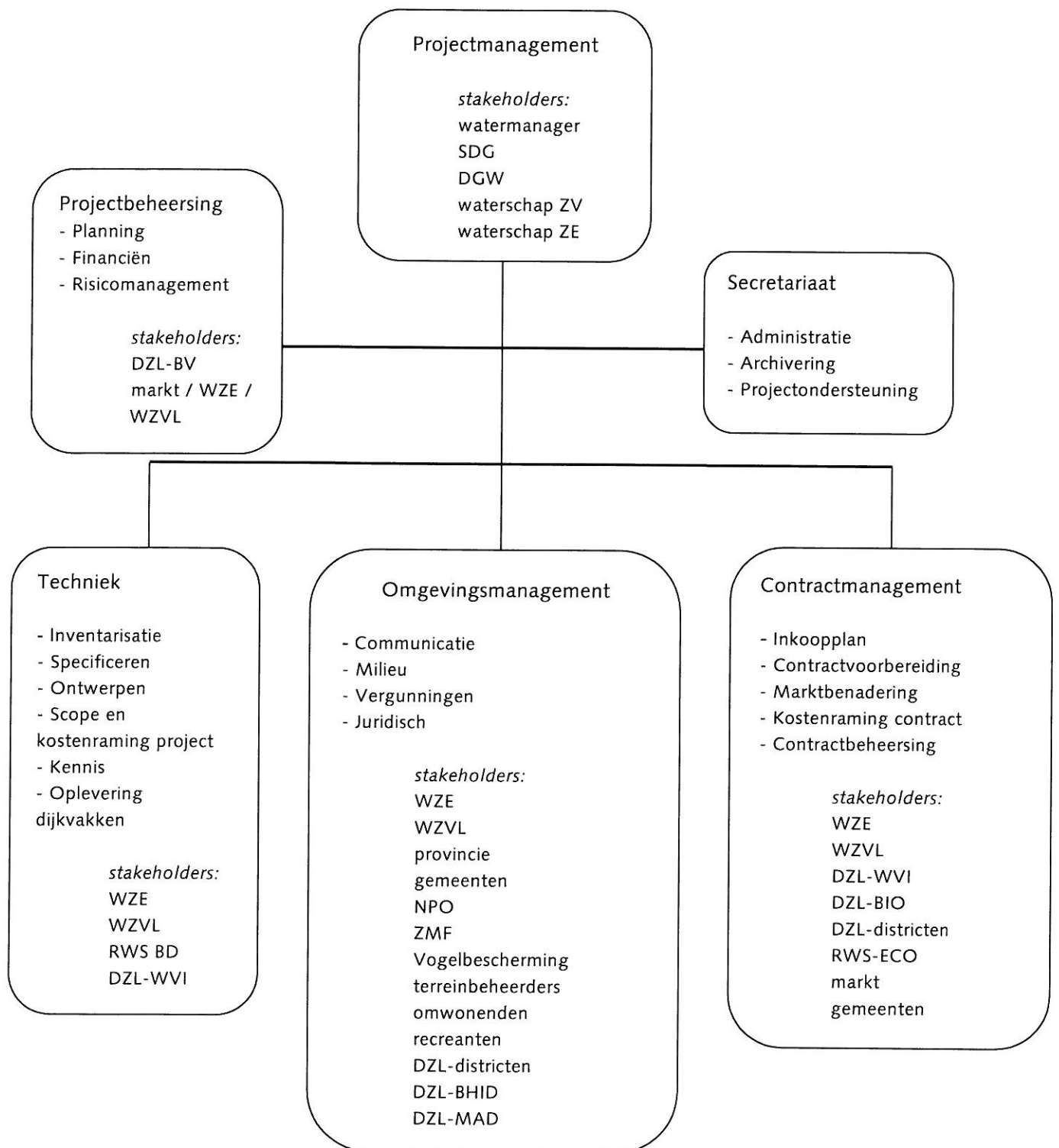
- Eens in de twee maanden vindt het provincie projectbureau zeeweringen overleg (PPZ) plaats. Deelnemers zijn het projectbureau (de omgevingsmanager) en afvaardigingen van de provincie en de waterschappen.
- Eéns per jaar wordt een overleg met de provincie, de waterschappen en natuurorganisaties georganiseerd. Dit overleg wordt vlak voordat de planbeschrijvingen ter visie gelegd worden gepland.
- Twee keer per jaar vindt afstemming plaats met de twee waterdistricten.

-
- Regelmatig hebben het projectbureau en een afgevaardigde van het waterschap overleg met Zwakke Schakels. Tijdens dit overleg vindt afstemming plaats over raakvlakken en overlap tussen beide projecten en er wordt kennis uitgewisseld. Dit overleg heeft in een aantal gevallen geleid tot scopeaanpassingen.

Buiten structurele overleggen vinden er ook veel ad-hoc-overleggen plaats, zowel binnen het projectbureau, het samenwerkingsverband en de omgeving. Wat betreft de ad-hoc-overleggen behoeven met name de overleggen met de omgeving een extra toelichting. Afhankelijk van het dijkvak en de omgeving wordt er gedurende het voortraject en de uitvoering veelvuldig overleg gevoerd met betrokkenen. Hierbij kan gedacht worden aan gemeentes (bestuurlijk en ambtelijk niveau), campinghouders, watersportverenigingen, duikverenigingen, omwonenden, beheerders enz. Per dijkvak worden deze stakeholders geïnventariseerd en benaderd.

In paragraaf 5.4.1 is een organogram opgenomen waarin de stakeholders worden genoemd.

5.4.1 Organogram

5.4.2 Capaciteitsbehoefte

Het project wordt bemest door medewerkers van RWS-diensten, waterschappen, provincie Zeeland en mensen van de markt. De disciplineleiders in de projectorganisatie, zijnde de projectmanager, de manager projectbeheersing, de omgevingsmanager, de technisch manager en de contractmanager bepalen de benodigde capaciteit binnen het projectbureau op basis van de detailplanning. De disciplineleiders worden gezien als sleutelfuncties en er wordt naar gestreefd deze te blijven bemensen vanuit Rijkswaterstaat.

Gezien het beleid van RWS wordt zoveel als mogelijk gebruik gemaakt van de capaciteit en kennis van marktpartijen onder het motto 'markt tenzij.'. In de voorbereiding is 70% van de werknemers van de markt afkomstig.

5.5 Informatie

De project archieven worden beheerd en bijgewerkt door het projectbureau, met name door de management assistenten. Bij de overdracht worden alle op het dijkvak betrekking hebbende archieven overgedragen aan de beheerder. Documentatie die betrekking heeft op financiële verantwoording worden bewaard door Rijkswaterstaat Zeeland en blijven ter inzage voor alle betrokkenen.

5.6 Communicatie

De verantwoordelijkheid voor de organisatie van de gehele communicatie over het project (intern en extern) ligt bij de projectsecretaris. De projectmanager is eindverantwoordelijk.

Er is een zeer nauwe samenwerking met de communicatieadviseurs van de Waterschappen Zeeuwse Eilanden en Zeeuws-Vlaanderen.

In de communicatiestrategie van het project is uitgewerkt hoe de partijen gezamenlijk willen communiceren over de versterking van de zeeweringen in Zeeland. De strategie bepaalt het volgende:

- Interne communicatie binnen de projectorganisatie;
- een aanpak voor de communicatie over de werkzaamheden aan de dijken in het algemeen;
- externe communicatie over het project in de bredere zin van het woord, voor het brede publiek, toeristen en professionals op het vakgebied.

Aan de basis van de strategie liggen de corporate communicatiestrategieën van de Waterschappen en van Rijkswaterstaat.

Op grond van de communicatiestrategie worden jaarlijks per dijktraject deelcommunicatieplannen opgesteld

Voor contacten met de media en woordvoering hebben de partijen afspraken gemaakt in een afzonderlijk protocol.

5.7 Risicomanagement

De Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat heeft in 2005 aan de Tweede Kamer beloofd dat onderhavig project in 2015 wordt opgeleverd. Hierdoor zijn vanaf 2006 de werkzaamheden versneld. Dit geldt zowel voor de planfase als de uitvoeringsfase welke voor ca. 70 dijkvakken nog doorlopen dienen te worden.

Eind 2006 zijn de projectrisico's (endogeen en exogeen) geïnventariseerd en hieraan zijn risicobeheersacties en actiehouders gekoppeld (in samenwerking met Twynstra Gudde).

Risicomanagement is volledig geïmplementeerd binnen het projectbureau en wordt - naast Omgevingsmanagement - gezien als het belangrijkste beheersmiddel om jaarlijks de geaccordeerde planning te realiseren. In het Projectbureau-, het Ambtelijk- en het Bestuurlijk overleg staat risicomanagement geagendeerd. Tevens worden in elke T-rapportage de belangrijke risico's genoemd met bijbehorende beheersacties. De manager projectbeheersing verzorgt iedere twee maanden een actueel overzicht van de stand van zaken betreffende de risico's en beheersacties. Alle risico's en beheersacties worden afgestemd op het bijbehorende juiste niveau.

Enkele belangrijke exogene projectrisico's ten aanzien van de haalbaarheid van opleveren in 2015 zijn:

- Langere levertijden en hogere kosten door toenemende orderportefeuille van GWW-sector;
- Zandhonger in de Oosterschelde veroorzaakt een grotere toename van de hydraulische belasting op de steenbekleding dan verwacht.

Enkele belangrijke endogene projectrisico's ten aanzien van de haalbaarheid van opleveren in 2015 zijn:

- het mogelijk niet continueren van de benodigde kennis- en taakbehoud door de specialistische diensten van RWS;
- Capaciteitsgebrek aan kwalitatief ervaren mensen, zowel binnen RWS ZL en RWS BD, om de verdere projectversnelling te kunnen realiseren;
- tijdige natuur-herstelopgave in het Nationaal Park Oosterschelde.

Voor de projectrisico's wordt verwezen naar:

- RISMAN-analyse en scenariobeschrijving deel Oosterschelde, 25 maart 2003 PBR.RAZEO-T-005;
- Risicoanalyse Inkoopplan Projectbureau zeeweringen, 7 mei 2004 PBR-RAIZ-T-001;
- PRI-raming Westerschelde en Oosterschelde inclusief bijlage
- PPI in 2006 door Twynstra Gudde;

-
- Risicoanalyse Westerschelde en Oosterschelde, 20 december 2005, Twynstra Gudde, kenmerk 413756/RJV/MSD;
 - Database die in beheer is bij de manager projectbeheersing.

5.8 Kennismanagement

Op het vlak van sterkte en belasting wordt samengewerkt met de Waterdienst. De Waterdienst voert de kwaliteitscontrole uit bij de aanlevering van de hydraulische belastingen. De Waterdienst coördineert en controleert het onderzoek naar sterkte van dijkbekledingen (zowel de operationele als de sterk onderzoeksgerichte vragen vanuit het projectbureau waaronder nog de restvragen vanuit het landelijk onderzoeksprogramma Kennisleemtes Steenbekledingen).

6 BIJLAGEN

6.1 Lijst met afkortingen

ARW	Aanbestedings Reglement Werken
BHID	Bureau HID van DZL
BIO	Afdeling Bedrijfs Inkoop Ondersteuning van DZL
DG	Directeur-Generaal van Rijkswaterstaat
DGW	Directeur-Generaal Water
DWW	Dienst Weg- en Waterbouw
DZL	RWS Dienst Zeeland
ECO	Expertise Centrum Opdrachtgeverschap
ENW	Expertise Netwerk Waterkeringen
HID	Hoofdingenieur-directeur van Rijkswaterstaat Zeeland
HRM	Human Resource Management
MER	Milieu-effect rapportage
MIT	Meerjarenprogramma Infrastructuur en Transport
NML	Afdeling Natuur Milieu en Landschap van DZL
NPO	Nationaal Park Oosterschelde
PPI	Project Planning Infrastructuur
PRI	Project Raming Infrastructuur
RWS	Rijkswaterstaat
SDG	Staf Directoraat Generaal
SNIP	Spelregelkader Natte Infrastructuur Projecten
TAW	Technische Adviescommissie voor de Waterkeringen
UAV	Uniforme Administratieve Voorwaarden
WD	Waterdienst
WVI	Afdeling Vernieuwing Infrastructuur van DZL
WVM	Meet- en Adviesdienst van DZL
WZE	Waterschap Zeeuwse Eilanden
WZVL	Waterschap Zeeuws-Vlaanderen
ZMF	Zeeuwse Milieu Federatie

6.2 Afwijkingen RWS Uniforme Primaire Processen (UPP)

Bij project Zeeweringen zijn de processtappen gebaseerd op de voor RWS geldende Uniforme Primaire Processen. Op bepaalde onderdelen wordt hier echter van afgeweken. Daarvoor zijn twee oorzaken te noemen:

- de samenwerking met Waterschap Zeeuwse Eilanden en Waterschap Zeeuws-Vlaanderen;
- het feit dat de uitvoering van elk afzonderlijk dijktraject een project op zich is.

In hoofdstuk 4 worden de afwijkingen met betrekking tot de projectfasen beschreven.

Hieronder wordt in detail ingegaan op (de afwijkingen met betrekking tot) de in UPP voorgeschreven documenten. Belangrijk zijn daarbij met name de documenten, waarmee een projectfase wordt afgerond en waarmee kan worden overgaan naar de volgende projectfase (Plan Do Check Act).

6.2.1 Projectfase Verkenning

De projectfase Verkenning is eenmalig uitgevoerd voor het gehele project Zeeweringen. Het eindproduct van de projectfase Verkenning is (conform UPP) het projectplan/de projectscope.

6.2.2 Projectfase Planstudie

De projectfase Planstudie is eenmalig uitgevoerd voor het gehele project Zeeweringen. Het eindproduct van de projectfase Planstudie is een SNIP-projectnota.

Startnotitie

Voor het project Zeeweringen geldt dat de beheerder van de dijk een veiligheidstoets opstelt. Deze veiligheidstoets wordt gecontroleerd door projectbureau Zeeweringen. Bij goedkeuring van de plannen stelt projectbureau Zeeweringen een vrijgave-document op. Daarna kan worden overgegaan tot uitvoering.

Omdat deze procedure wordt uitgevoerd voor elk dijktraject vindt deze niet plaats in de Planstudiefase maar in de voorbereidende fase van de Realisatie.

Milieueffectrapportage (MER)

De procedure rond de opmaak van een MER vindt bij project Zeeweringen niet in de Planstudiefase, maar in de voorbereidende fase van de Realisatie plaats. Voor elk dijktraject apart wordt beoordeeld of de opmaak van een MER al dan niet noodzakelijk is. Voor elk dijktraject worden mitigerende maatregelen vastgesteld. Een studie naar een complete herstelopgave voor project Zeeweringen start eind 2008.

Ter inzage legging plannen

De ter inzage legging van de planbeschrijvingen per dijktraject vinden bij project Zeeweringen plaats in de voorbereidende fase van de Realisatie.

6.2.3 Projectfase Realisatie

Begroting

Conform UPP is de begroting voor het gehele project Zeeweringen eenmalig opgesteld aan het begin van het project, in de Planstudiefase, en vastgelegd in de scope. Jaarlijks wordt het kasritme geactualiseerd.

Ter inzage legging plannen

De planbeschrijvingen per dijktraject van project Zeeweringen worden in de voorbereidende fase van de Realisatie ter inzage gelegd. Deze gang van zaken wijkt af van UPP waarin dit in de Planstudiefase gebeurt.

Aanvragen vergunningen

De aanvraagprocedure van vergunningen wijkt bij project Zeeweringen af van de UPP werkwijze. Alhoewel projectbureau Zeeweringen de aanvragen van diverse vergunningen wel voorbereidt, worden deze uiteindelijk aangevraagd door de waterschappen of Rijkswaterstaat (afhankelijk van wie de betreffende dijkvakken beheert).

Opleveringsbesluit

De afronding van de projectfase Realisatie door middel van een opleveringsbesluit SNIP6 is voor project Zeeweringen ook van toepassing.

Voorafgaand daaraan geldt echter voor elk dijktraject apart ook een opleveringsmoment. Aan de hand van een revisietoetsing accepteert de beheerder de reconstructie van het dijkvak, waarvan een document wordt opgemaakt. Dit document wordt ondertekend namens beheerder en namens de Staat.

6.2.4 Projectfase Beheer

Deze fase behoort niet tot project Zeeweringen.